

Segona época de

L'ART DEL PAGÉS

Periódich agrícola independent.

PORTA-VEU DE LA CLASSE AGRICULTORA Y DEFENSOR
DELS INTERESSOS RURALS.

MARCAS DE CULLITERS.

Després de lo dit en L'ART DEL PAGÉS sobre aquest particular, hi afegirém las consideracions següents:

«De avuy en endevant lo fabricant de vi artificial — diu lo senyor Raventós — podrà registrar sa marca, com pogué sempre, però no 'l culliter de vins naturals si no 's matricula com á fabricant.»

«Coneixém viticultors espanyols que tenen sas marcas registradas en l'extranjer, y no han pogut lograrho en nostre desgraciada Espanya.»

«¿Es potser un títol infamant lo de culliter de vi, que no tingui las mateixas prerrogativas que 'l fabricant de vi?»

«Aquest es lo curull dels absurdos.»

Y després de ferhi, sobre 'l particular, atinadas consideracions afegeix.

«En todas las reuniones agrícolas s'han aixecat crits demanant la persecució d'aquells industrials que sens contribució territorial, sense ceps, ni jornalers que un día y altre día vagin preparant la vegetació de la vinya, la maduració dels rahims pera lograr aquell vi pur, higiènic, que 'l ciutadà consúm pocas vegadas; contra aquell industrial que no té pedregadas, ni mildiu, ni oïdium, ni filoxera, ni paga una anualitat de contribució per cullita, donchs que cull trescentas vegadas al any; en todas las reuniones agrícolas, y en tots los Círculs, s'ha repetit que 'l culliter devía elaborar bé sos vins com á Fransa, crearse marcas propias com lo Chateau L'Affite, Chateau Margaux, et-

ANUNCIANTS.

Maquinaria agrícola.

Albert Ahles.
Valls germans.
Enrich Soler.
M. Salvatella.
Moratones y C.^a
R. Deloustal.
Máquinas per' empeltar

Guanos y adobs, so fres y sulfats.

J. Alesan.
Permanent nitrate com-
mittee.
Amadeo Cros.

Ceps americans.

Estació Ampelográfica
Catalana.
Martial Ombrás.
Mir, Romeu y C.^a
Ceps americans per
vendre.

Arbres.

Joseph Tobella.
Joan Camprubí.

Varios.

Liniment Boyer-Michel
La Catalana de Segurs.
Talpicida-Almera.
Successor de A. Bosch
Consultori-mostrari.
Turtós de coco y de
llinosa.
Pasta per' empeltar.
Banch Vitalici de Ca-
talunya.
Fábrica de vidrieria de
Joan Vilella y C.^a
Apicultura movlista ó
moderna.
Protector de suro pera
empeltar las vinyas,
per J. Rabasa.

Llibres.

Construcciones éindus-
trias rurales.
Biblioteca Agrícola Ca-
talana de L'Art del
Pagés.
Reglas prácticas pera
obtenir bons olis.

COLABORADORS.

Dr. D. Casimiro Brugués, professor químic.
D. Joseph Bayer y Bosch, enginyer.
» Frederich Benessat, químic.
» Geroni Bolivar, enginyer.
» Mariano Capdevila y Pujol, enginyer.
» Joseph Camp y Pradell, propietari rural.
» Pau Estruch, viticultor.
» Manuel Gispert, enginyer.
» G. J. de Guillen-García, enginyer.
» Joseph Mas, agricultor.
» J. Maspons y Camarasa, escriptor.

D. Rafel Mir, viticultor.
» Joan Miravent y Colomer, viticultor.
» Emili Pascual y Amigó, agricultor.
» Joseph Porta, professor veterinari.
» J. Pradell, agricultor-propietari.
» Leopoldo Rius, viticultor.
» Ramon Roigé, farmacèutich.
» Emili Tarré, naturalista.
» Manuel Terré y Cirera, metje.
» Antoni Torrents y Monner, périt químic.
» Anton Ubach y Soler, ampelógrafo.

DIRECCIÓ: D. Francisco X. Tobella de Argila, périt agrónomo.
Primpcesa, 11, 3.er — BARCELONA.

La suscripció se paga per anyadas de 5 pessetas y á la bestreta, al carrer
del Bou de la Plassa Nova, n.º 13, papereria.

Ayuntamiento de Madrid

SUMARI:

Marcas de culliters. —
Los aucells més útils als
garrofers, atmetllers y
olivers (figuras 424, 425,
426 y 427), per E. Tar-
ré. — Poda y cuydados
del oliver. — Com poden
barrejarse uns ab altres
los adobs químichs seg-
gons lo Dr. Maerker, per
M. Capdevila y Pujol —
+ D. Agapito Lamarca.
VARIETATS. — L'infan-
tilisme patològich de las
abellas, per M. T.
NOTICIAS. CULLITAS,
PIRAS Y MERCATS. — Con-
curs agrícola y de bes-
tiar. — Congrès agrícola
internacional. — Contri-
bució territorial. — Ex-
posició agrícola é indus-
trial. — Escola regional
agrícola. — Als exporta-
dors de vins. — Olis ranc-
cis. — Mercats de Grano-
llers, Reus y S. Celoni. —
Tortosa. — Sofre gris de
Biabaux. — Certn. Sevilla.

cétera, etcétera, á fi de que 'l consumidor pogués trobar vi pur, y 'l viticultor pogués pagar sa contribució, essentli un estímul lo veure son nom de culliter com garantia de la puresa de sos caldos, y ara, després de tot, los que ja comensan á tenir acreditada una marca, ¿s' han de matricular ab l' odiós títol de fabricant de vi, pera que 'l Tresor percebeixi uns pochs centenars de pessetas, que son una verdadera miseria?»

«Sempre 's parla d' afavorir á la agricultura, y se li posan travas per tots costats: al pobre agricultor que avansa un pas vers lo progrés, li surt al moment un ¡alto! que l' obliga á la rutina.»

A última hora s' ha publicat una nova disposició en bon sentit.

LOS AUCELLS MÉS ÚTILS ALS GARROFERS, ATMETLLERS Y OLIVERS.

També á Catalunya hi trova sanitaosa estada lo nervut garrofer ab son fruyt pe'l noble caball apetitós; l' atmetller de sedosa flor y blanquíssim fruyt y 'l centenari oliver ab son sever aspecte. Que nostra terra, ofereix pera tots los conreus sos plans y sas montanyas, sas soleyadas vessants de esplendorosos horisonts y sas ubagas valls de dolcíssims remoreigs.

L' agricultor es qui habentse olvidat que no 's poden improvisar ni fer medis apropiats pera determinats conreus, havia fet perdre aquesta varietat á la que hi estém tornant altra vegada, per lo conreu únich com si l' agricultura fos un comerç, dependent tan sols de la voluntat é inteligencia, y no hagués de comptar ab la condició del terror; com si l' agricultura, no fos una verdadera ciencia, complexa, mes ciencia á la fi, quals lleys han pogut ser conegudas.

Es á la Costa que ab sos terrers vessants al mar, rebent sas llargas horas de sol y l' oratje salabrós que tant li plau, que ha pogut lo garrofer comptar per centurias sa vida y ha pres ab la vinya, possessió d' aquesta alegre encontrada.

L' atmetller, s' hi deixa veure també, mes es lo vehí Camp de Tarragona que li ofereix sa patria. Y allá en la regió mitxa, al

Estació Ampelogràfica Catalana.

CEPS AMERICANS. -- HÍBRIDS LOS MÉS RESISTENTS Á LA FILOXERA. -- VARIETATS EUROPEAS EMPELTADAS SOBRE PEU RESISTENT. ESCOLA PRÁCTICA D' EMPELTADORS la primera creada en Espanya. Està publicat lo Catàlech número 10 corresponent á 1895-96 que 's remeterá oportunament á qui 'l solliciti. Per demandas, informes y noticias, dirigirse á D. ANTON UBACH SOLER, (propietari) TARRASSA.

ESTACIÓ
AMPELOGRÁFICA
CATALANA.

Dirigirse á Don

Anton Ubach Soler
PROPIETARI.
TARRASSA.

VALLS GERMANS ENGINEYERS CONSTRUCTORS.

TALLERS DE FUNDICIÓ Y CONSTRUCCIO, FUNDATS EN 1854.

Carrer de Campo Sagrado, 19, (ensanxe Ronda de S. Pau). — BARCELONA.

Premiats ab 23 medallas d' or y plata, 3 Grans diplomas d' Honor y 2 de progrés per sas especialitats.

Maquinaria é instalacions completas, segons los últims adelantos, pera Fàbricas y molins d' oli, pera petitas y grans cullitas, prempsas hidràulicas, d' engranatxes, de molineta ó palancas, etc., etc. — Fàbricas de fideos y pasta pera sopa, mogudas per caballeria y per motor. — Fàbricas de xocolates, en petita y gran escala, mogudas á bras, per caballeria y per motor. — Fàbricas de farinas y sos anexos de molineria. — Prempsas pera vins, bombas pera trafegar, etc., etc. — Máquinas de vapor, motor á gas, turbinas, tornos, bógits, etc., etc. — Especialitat en prempsas hidràulicas y de tolas classes, pera tolas las aplicacions, ab models de sos sistemas privilegiats. — La casa ha verificat y segueix montant continuament instalacions en tot Espanya, América y extranger. Numerosas referencias.

DIRECCIÓ PER TELÉGRAMAS:

VALLS.-Campo Sagrado.-BARCELONA.

Teléfono núm. 595.

peu de las grans montanyas; l' oliver ha conquistat pera son producte una fama ben merescuda.

Los tres arbres, tenen com tots los demés vegetals sos enemichs. Heulos aquí:

COLEÓPTERS.

Apion-Viciæ. — Devora lo fruyt del garrofer.

Hylesimus oleiperda. — Negrós, larva blanca. Destruheix las brancas dels olivers.

Phlæotribus oleæ. — Negrós. Id, id.

ORTÓPTERS.

Forficula auricularia. — (Estisoreta, Papa-orellas, Xuriguera. Larva devora tronch del garrofer.

LEPIDÓPTERS.

Zeuzera cæsculi. (Banya-riquer, Barreneta) — Larva groguenca, cap negre. Devora lo tronch y brancas del garrofer.

Elachysta oleella. — Larva vert moreno. Devora fullas oliver.

Ecophora olivella. (Corch del pinyol de la oliva). — Larva, vert desmayat. Devora 'l pinyol.

HEMÍPTERS.

Psylla oleæ. — Vert groguench. Larva ataca las flors del oliver fent abortar los fruyts.

Aphis amygdalis. (Pugó del atmetller). — Verdós.

Lecanium amygdali. (Cochinilla del atmetller). — Moreno.

Lecanium oleæ. (Cochinilla del oliver). — Moreno gris. Sobre l' oliver. Se multiplica ab molta rapidés.

Aspidiotus ceratoniae. (Cendrosa, Seurada). — Blanch grisench. Ataca las parts verdas y lo fruyt del garrofer.

Dacus oleæ. (Mosca del oliver). — Groch negre-rogench. Dos generacions per any. Larva groguenca devora 'l fruyt.

● ● FÁBRICA DE VIDRIERÍA ● ●
ESPECIALITAT PERA ENVASOS DE VINS, LICORS, ACIDS, AYGUAS MINERALS Y DEMÉS.

— DE JOAN VILELLA Y COMP.ª —

Fábrica a S. Martí de Provensals (Poble Nou). — Despaig: Carrer del Comerç, 43, entressol, 1.ª — Barcelona.
Aquesta fábrica s'ha montat pera provehir los envasos que necessitan las fábricas de productos quimichs, com son bombonas y altres grans envasos pera aquesta industria; pera provehir als exportadors y agricultors que se dedican als envasos de vins en botellas-tipos jerezanas, bordelesas, burgonyesas, champagnes, sidras, etc.; pera los fabricants de licors, com son vermouts, cognacs, etc.; pera los fabricants de manutalls pera las sevas ayguas medicinals — La casa envia dibuxos y preus a las personas que ho solicitan. FÁBRICACIÓ ESPECIAL DE GARRAFONS.

LA CATALANA.

SOCIETAT DE SEGURS CONTRA L' INCENDI Y LAS EXPLOSIONS

A PRIMA FIXA,

domiciliada en Barcelona: Dormitori de S. Francesch, n.º 5, en la casa de sa propietat.

Tant per son capital, que es de 20 milions de rals, com per esser l' única societat en un tot catalana de las de la seua indole, ha merescut la confiansa del públich y sobre tot dels catalans amants de la terra, que no volen cercar fora de casa lo que en sa casa tenen de tota garantia, de manera que comptant 30 anys de vida té assegurats ja capitals que suman

2,348.749,943'21 pessetas

y ha pagat per 4.094 sinistres

5.584.466'04 pessetas.

Son Director es D. Ferran de Delás, ex-diputat á Corts, Abogat y propietari.
LA CATALANA se troba representada en todas las poblacions importants de Catalunya.

FÁBRICA DE VIDRIERÍA

de Joan Vilella y C.ª

EN LA CASA TOBELLÀ

coneguda per
CASA REIG

DE

Sant Pol de Mar,

se venen taron-
jers empeltats
sobre peu agre,
pomerans, pe-
reras, presse-
guers, plàta-
nos y polls pera
passeig á preus
módichs.

Sarments y
arrelats de las
millors classes
de ceps ameri-
cans.

DIRECCIÓ:

J. Tobellà y Soler

S. Pol de Mar

ó

J. Tobellà y Argila

Primpeca, 11, 3.er, 1.^a

BARCELONA.

Heus aquí ara los aucells més útils als esmentats arbres:
Mallarenga grossa. (Parus major). — Tardor é hivern.
Mallarenga petita. (Parus caeruleus). — Id., id.
Reyetó. (Regulus cristatus). — Id., id.
Reyetó de tres franjas. (Regulus ignicapillus). — Id., id.
Raspinell. (Certhia familiaris). — Id., id.

Las Mallarengas — Las *Mallarengas*, en castellá *Paros*, pertanyen al género *Parus* dels naturalistas.

Lo género *Mallarenga*. sembla ser creat pera la eliminació del petit insecte del arbre, lo pugó, cotxinilla, petits coleópters y orugas. Son bech petit de forma cónica rectangular, molt fort es apropiat á la missió de deslliurar tot l'arbre del petit insecte; (las petitas brancas, los tendres brots, los mateixos borrons y las flors).

Lo género *Mallarenga* conté moltes especies distribuïdas per Europa, Asia, África, América y Oceanía. A Europa, que 'n posseïeix menos que las altrás parts del mon, n' hi ha 11 especies (1). A Catalunya ne tenim set: la *Mallarenga grossa* ó *Carbonera. (Parus major)* abundant en los boscos de pins; la *Petita Carbonera (Parus ater)*; la *Mallarenga petita* ó *blava (Parus caeruleus)*; la *Idem qua llarga* ó *Senyoreta (Parus candatus)*; la *Mallarenga de cresta (Parus cristatus)*; la *Monja (Parus palustris)* y lo *Teixidor* ó *Mitjaire (Parus pendulinus)*. La *Carbonera* ó *Mallarenga grossa* anomenada també *Estivarola grossa* y la *blava*, ó *Mallarenga petita* y també *Estivarola petita*, son las dos més conegudas y abundants. Son ellas las més útils als garrofers, ametllers y olivers

Per sas petitas dimensions, las *Mallarengas* poden resseguir tots los recons del arbre y donar cassá á tots los insectes. Sos moviments son molts y fàcils; se tomban en totas posicions de cap avall, de costat, se penjan de sos peus com un clown; ressegueixen las flors, lo dret y 'l revers de las fullas, lo borró, las més petitas escletxas de la soca, brancas y branquinyons; sempre activas, febrósas com qui té fam, y temps no té pera reparar

(1) Prevost et Lemaire: *Oiseaux de l'Europe*.

NOVAS MÁQUINAS

PERA

MOLDRE OLIVAS,

AB PATENT D' INVENCIÓ
PER 20 ANYS,

de

Marcelino SALVATELLA

CONSTRUCTOR.

Tortosa.

Despinyoladoras y trin-
zadoras d' olivas, cinias,
bóites, trepitadoras de
rabins, premsas y al-
tres máquinas agricolas
premiadas en varias ex-
posicions.

las duas especies per TAUPS, los quals destrueixen los sembrats, tallant las arrels y fins los tronchs com succeïeix ab los ceps, causant danys de consideració als agricultors, de manera que tots los medis empleats fins avuy dia pera destruhirlos no han donat resultat.

Lo TALPICIDA-ALMERA es l' únic medi exterminador d'aquets animals, lo més barato y segur.

¡PROBÉULO Y VOS CONVENCERÉU!

Preu del pot de 100 bolas, 8 rals. — Se venen en lo Despaig Central: carrer de Xuclá, 21, BARCELONA, FARMACIA ALMERA y en son Laboratori-Fàbrica de SANT JOAN DE VILASSAR.

IMPORTANT AGRICULTORS.

Talpicida-Almera. Mata-taups

En forma de boletas y en pots de vidre expeném aquest tòxich que la práctica de molts anys nos ha ensenyat que es l' únic exterminador tant del TAUP com de la RATA-TAUPERA vulgarment conegudas

sas forsas. Com treballador á qui una tasca llarga está encomanada; y de pocas horas pot disposar. La missió que li tocá á la *Mallarenga* es de treball. Sas forsas grans á proporció de sa grandaria y pés, (la *Mallarenga petita* pesa 7 $\frac{1}{2}$ grams y té 11 $\frac{1}{2}$ centímetres de llargaria) (1) necessita repararlas ab gran quantitat d' aliment. Brehm li sembla pot evaluarse á 1000 los insectes que diariament necessita. Cap altre aucell, exceptuant lo *Magay* ó *Falsiot*, pera 'l que Michelet anota lo mateix número, (aquest últim aucell es gran cosa més gros que la *Mallarenga*), lo que dona ventatja en favor de la mateixa.

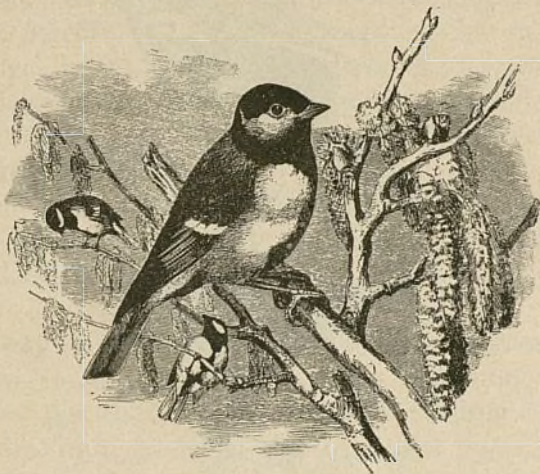

Figura 424. — Mallarenga grossa.

En lo bosch la *Mallarenga*, viu al interior de las socas de vells arbres en los quals penetra per una petita obertura, justa pera passarhi, y com que ordinariament son las oberturas més grans, las estreny ab fanch y herbas á la mida que necessita.

Las *Mallarengas* viuen, donchs, al peu del arbre que está á son cuydado. Al bosch, hont se troban tot l' any, es un de sos conservadors; se troban també en las hortas, mes, es sobre tot com amichs de garrofers, ametllers y olivers que 'ls aucells deuen ser presentats.

(1) La *Mallarenga grossa* té 15 centímetres. Las demás tenen dimensions entremitxas.

Aquestos folletos, publicats pe'l PERMANENT NITRATE COMMITTEE de Londres, los reparteix gratis la Delegació Hispano-Portuguesa, Clarís, 96, Barcelona, solsament fent la demanda dels mateixos al Delegat.

El PERMANENT NITRATE COMMITTEE no vend ni disposa de nitrat, y sos desitjos son no intervinde en operacions mercantils. Però, está á disposició dels interessats pera suministrarlos quantos datos desitjin sobre preus, fletes, expendedors y demás antecedents necessaris pera 'l comers del nitrat de sosa.

PERMANENT NITRATE COMMITTEE. DELEGACIÓ HISPANO-PORTUGUESA.

¿Quina quantitat de nitrat de sosa (salitre de Xile) necessitan los diferents cultius y en quina época del any convé aplicar aquest adob? La importancia del nitrat de sosa en la horticultura y jardineria. Per lo Dr. D. Maximiliá Weitz, secretari de la Delegació *Der Vereinigten Salpeter-Produzenten*.

Lo nitrat de sosa en agricultura. — Son empleo en lo cultiu del cep. Per lo Dr. D. L. Grandeau, director de la Estació Agronómica del Est, Fransa.

« L' empleo del nitrat de sosa en los diferents cultius » acompanyat d' una ressenya sobre « la nutrició de la planta segons los moderns coneixements. » Conferencia donada per l' enginyer D. Mariano Capdevila y Pujol, delegat á Espanya y Portugal del PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

Ayuntamiento de Madrid

PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

DELEGAT EN ESPANYA Y PORTUGAL:

D. Mariano Capdevila y Pujol.
Clarís, 96, Barcelona.

VINYAS AMERICANAS.

GRANS CULTIUS
Y
VIVERS CATALANS
DE

D. Martià Ombrás

Avinguda Ferrocarril
FIGUERAS (Gerona)

Recomano als senyors Propietaris en bé desos interessos que, ans de comprar cepes americans, se serveixin consultar mos preus corrents y visitar mas plantacions ab 40.000 peus de 4 á 10 anys, produhint alguns milions d'estacas *Rupestis Lot, Guiraud, Martin, Gloire de Montpellier, etc.*; *Berlandieri* é híbrid *Millardet*; podent esculliren plantacions de 500.000 barbats y 40.000 empeltats. No vench altres productos que 'ls meus, y las varietats que se demanin las serveixo sense barreja, auténticas y garantizadas en factura.

Desconfiar d'eixos comerciants que no tenen plantacions sino en sa imaginació y preus corrents.

A petició dels senyors compradors se regala y envia de franch la obra «*Noções prácticas de viticultura; La Viña Americana, su plantación, ingerto, cultivo, enfermedad, & per D. Marsal Ombrás, propietario.*

Aving.ª ferrocarril
FIGUERAS (Gerona).

REGLAS PRÁCTICAS
PERA OBTENIR
BONS OLIS
PER
G. J. de Guillen-García
enginyer.

Preu: 1 pesseta.
Prínceps, 12, entressol.
BARCELONA.

Lo garrofer y l'oliver ofereixen casi sempre espays buyts, hont axaplugar als utilíssims aucells.

Las *Mallarengas* son los defensors més importants, los especials amichs dels garrofers, dels ametllers y dels olivers. Entre branca y branca, en tants recons, esclètexas y anfractuositats, alguns centenars d'insectes s'hi troban y als aucells no 'ls hi manca pasto á son delit.

Si un sol arbre no li basta á la *Mallarenga*, va á un altre, lliure ó no d'aucells; y allavors, es que la *Mallarenga*, en sa

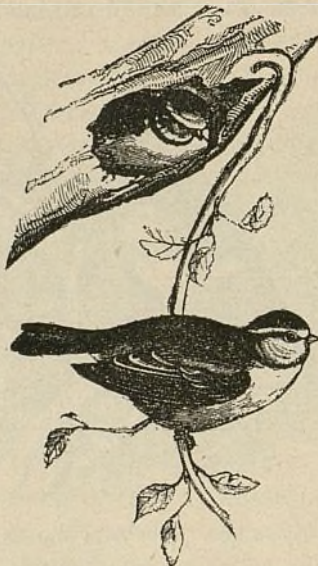
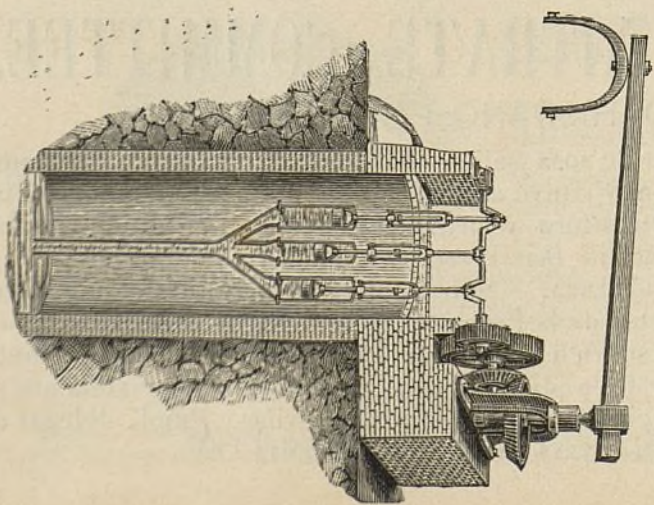

Figura 425 — Mallarenga petita ó blava.

necessitat, procura ferse amo del vegetal pera tenirlo del tot á sa disposició. La *Mallarenga* es forta y encara que més petita que la major part dels aucells d'arbre, s'imposa ab son robust bech y son coratje indomable que may li falta.

Lo *Pit-roig*, valent y noble aucell que no 's rendeix al enemich, devegadas li presenta batalla y si cedeix es després d'un combat desesperat en que la *Mallarenga* queda sens forsas.

A la *Mallarenga*, li tocá, com habém dit, lo treball actiu y sostingut. Res de las delicias del cant, de la contemplació artística, lo treball, l'activitat, lo moviment febrós, del que ha de

BOMBAS SIMPLIFICADAS.

Vegis lo número 160 de *La Pa-gesia*, ahont s'hi trobarán espli-cacions detalladas d'aquest sis-tema de bombas que á una fonda-ria de 4 metros á 30, treuen de 500 á 90 litres d'aygua per minut y colocadas ab tots sos accessoris no més valen de 625 ptas. á 975 respectivament; passant d'un 10 per 100 més que qualsevol arte-facte dels coneguts fins avuy per elevar aygua.—Dirigirse als cons-tructors, **Srs. Moratones y Companyia**, Llinás del Vallés, á al Director de L'ART DEL PAGÉS.

atendre á sas necessitats y á las de sa nombrosa familia (1). Y es aixís, que sa veu es enérgica, breu, sens dolcesa de to ni ritme musical. Uns espinguets repetits, que semblan, segons Brehm, lo ruido del ferro que l' esmolet afile: un xerricament que recorda al de la *Rata*, altre afamat animal sempre disposat á devorarho tot.

S' acusa á la *Mallarenga* de fer malbé algun borró d' arbre. Si bé es veritat que ataca lo borró, es solsament aquell, dintre lo qual existeix l' insecte enemich. Ni més ni menos que lo *Pigot*, que ataca la escorxa del arbre en lo punt ahont hi ha lo insecte que ha de devorar. La *Mallarenga*, donchs, pera apoderarse del insecte, que devora lo borró, es clar que ha de malmetre aquest; mes ningú pot negar que es preferible que l' aucell al perjudicar lo borró mati també l' enemich del arbre, que no aquest destruheixi al esmentat borró quedant ab vida pera destruirne d' altres.

Las *Mallarengas* son, donchs, aucells indiscutiblement útils als arbres en general y dignes per consegüent de la protecció més decidida.

Los Reyetons.—Lo gènere *Reyetó* s' anomena també *Regenti* y *Bruel*; en castellá *Reyezuelo*; los naturalistas lo coneixen per *Regulus*. Dos son las especies que habitan la Europa y gran part del Asia: lo *Reyetó comú* y lo *Reyetó de triple franja*, (*Regulus cristatus* y *Regulus ignicapillus*.) Las dos existeixen á Catalunya. Es tan poca la diferencia que los separa y son treball en favor de la agricultura tan semblant, que podém molt bé aquí considerarlos com si fossin una sola especie.

Lo *Reyetó* es l' aucell més petit d' Europa; té 9 centímetros y $\frac{1}{2}$ de llargaria, pesa 5 grams y $\frac{1}{2}$. Malgrat sas petites dimensions, com si lo Creador volgués recompensarlo d' altre modo, es un aucell d' un gran esperit y d' una presencia plena de dignitat y realesa. Lo nom de *Rey* que porta li ha sigut ben donat per los naturalistas y per l' instint popular. Toussenel anota en ell una gran inteligencia y un gran cor. Brehm diu que per sas

(1) La *Mallarenga grossa* y la *petita ó blava*: 20 petits en dos covadas.

LA REINA DE LAS TINTAS

DE PAUL GELS. — PARIS.

La más barata de todas las tintas. — Clase inmejorable.

Tinta negra universal. — Tinta superior doble negra. — Tinta comunicativa inalterable. — Tinta comunicativa superior. — Tinta en curules. — Tinta en barriles. — Tinta de colores. — Tinta para sellos. BARCELONA. — Sucesor de ANTONIO BOSCH, Bou de la Plaza Nueva, 13. — BARCELONA

MARCA DE FÁBRICA

AMADEO CROS.

Primpcesa, 21, Barcelona.

FÁBRICA EN BADALONA DE PRODUCTOS QUÍMICHS
PERA LA INDUSTRIA Y AGRICULTURA.

Ácids. — Nitrats. — Pirolignits. — Acetats. — Minis. — Alcohol methylich. — Preparats d' estany. — Sulfat ferro y altres. — Superfosfat, etc.

MATERIAS PRIMERAS PER ADOBS.

Carbonat potassa. — Cloruro potassa. — Sulfat potassa. — Nitrat potassa. — Nitrat sosa. — Sulfat sosa. — Sulfat ferro. — Sulfat magnesia. — Sulfat amoniach. — Fosfat calcs d' os. — Fosfat calcs mineral. — Fosfats precipitats. — Superfosfat calcs. — Kainit. — Sofres. — Sulfat coure.

CEPS AMERICANS
PER VENDRE.

LOTS y GUIRAUD.

Primpcesa, 12, entr.º

costums s' assembla molt á las *Mallarengas*, de las que té l' activitat y lo valor. Mes per sas facultats morals, per l' esperit de confiança y carinyo al home, lo fa semblar molt al *Ull de bou* y al *Pit-roig*.

A dalt dels grans arbres de nostres boscos, sobre tot en los pins de las regions mitxa y alta, en la reunió de dos branquinyons finíssims, lo *Reyetó* ha construït ab tota delicadesa son niuhet. Ha anat á buscar herbas finíssimas y entrellasantlas ab terenyinas ha unit lo peu dels dos branquinyons, puntals de sa casa. Després ab los materials més fins (sedas vegetals) la ha

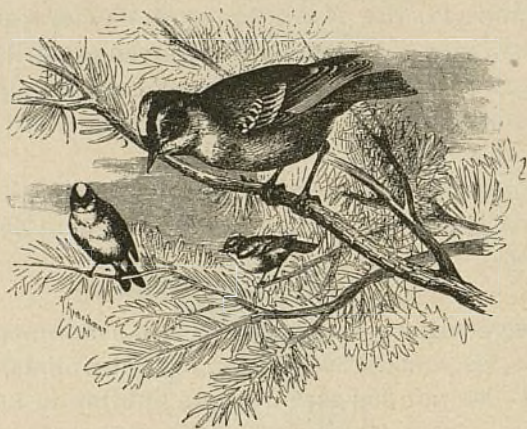
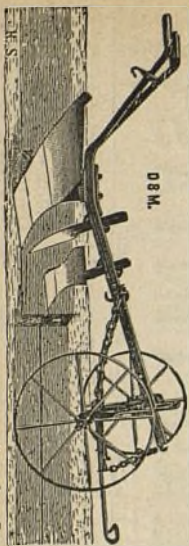

Figura 126. — Reyetó.

forrada. Sobre aquest interior suauíssim y confortant ha posat de set á nou ous de 13 milímetros de llarch per 9 d' ample (la grandaria d' un sigró).

Al estiu l' aucell casi may baixa á terra. Viu sobre l' arbre. Los insectes voladors, en especial los dípters; los pugons, orugas, los ous, las crissálidas, tot ho menja. Gracias á son bech finíssim y punxagut, ressegueix las més petites esquerdas, anfractuositats y recons del arbre hont hi té son niu.

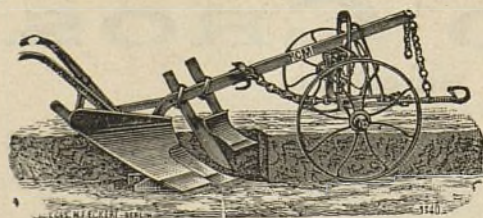
A la tardor, los *Reyetons* de Catalunya, baixan á la costa y terras arresseradas de la regió mitxa, establintse en hortas, pradas, y en especial en los grans arbres. Los garrofers, los ametllers y los olivers, ofereixen al aucell abrich y aliment. Din-

Instrument aratoris de totas classes y sistemas. — Catálechs gratis (de franch.)

Bombas pera trafegar vins, pera regar, per agolaments é incendis. — Prempsas y Filires pera vins. — Aradas, Desgranadoras de blat de moro, Venteladoras, Cedassos, Talla-pallas, Triuradoras de grans, etc., etc. — Batadoras, Segadoras y Rasclots. — Aparells pera combatre lo mildew y la Pyrala. — Basculas y mànegas de totas classes. — Gran assortit d' articles pera cellers y botillerias.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

GRAN DEPÓSIT

DE

MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINÍCOLA

DE

Albert Ahles

SUCCESSOR DE LA SUCURSAL NOEL DE PARÍS.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

INSTRUMENTS ARATORIS DE TOTA CLASSES Y SISTEMAS.

Catálechs gratis (de franch.)

Ayuntamiento de Madrid

GRAN DEPÓSIT
DE
MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINÍCOLA
DE ALBERT AHLES
Sucesor de la Sucursal Noel de París.
Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

tre sas socas viurá y resseguint tots los recons del arbre, lo ne-
tejará d' ous y crissálidas, que al venir la primavera donarían
naixensa á multitud d' enemichs

Es de la més gran importancia pera los esmentats arbres y
es de tot punt imperdonable la destrucció d' un sol d' aquestos
aucells.

Lo Raspinell.—Lo *Raspinell* que vejérem al parlar dels
aucells útils als boscos y que pertany, com déyam, al ordre dels
Enrinxadors, ó siguin los que viuhén sempre en los arbres y

Figura 427. — Raspinell.

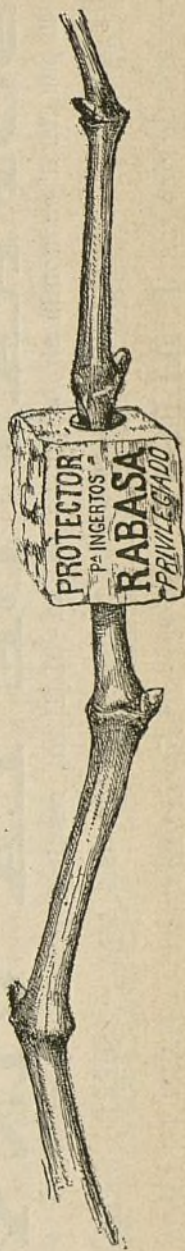
podén recórre'ls en totas direccions, viu en la estiuhada en
los boscos. Mes quand passada la temporada alegre del any,
l' insecte escasseja, una part dels *raspinells* baixa á las regions
més calentas y van á demanar també hostatje als garrofers,
atmetllers y olivers.

Las qualitats d' investigador del ou, de la crissálida ó del
petit insecte, amagats en la escorxa, fan molt estimable al
Raspinell, y lo benefici que reporta als arbres esmentats lo fan
digne del major respecte.

EMILI TARRÉ.

PROTECTOR

DE SURO

PERA EMPELTAR
LAS VINYAS.

VENTATJAS DEL PROTECTOR DE SURO PERA L' EMPELT DELS CEPES

Lo suro que, com es sapigut, es un gran allunyador del fret, aixís com un bon conservador del
calor, es per l' operació del empelt d' excelents é incomparables propietats.

Ademes de la ventatja d' abrigar millor l' unió, preservantla de l' inclemencia del temps, la
subjecta, expeleix l' humitat y fa soldar de la manera més perfecta que 's puga desitjar.

Ab lo **Protector** de suro 's podén empeltar los cepes de tots gruixos fins los més prims; en lo
mateix temps se n' empeltan molts més que per lo sistema antich, é impideix que li surtin al em-
pelt las arrels superiors, tant perjudicials á aquestas plantas y que tant treball dona lo tallarlas.

Per aquest sistema 's suprimeixen las lligadas ab rafia y, per consegüent, lo molest y entretin-
gut treball de lligarlo; la planta no produheix goma, adquireix més vigor y ufana, y al engroixir-
se, ell mateix romp lo **Protector**, fentlo saltar.

Ab lo **Protector** de suro, 'l mateix any comensa á produhir alguns rahims, habent arribat á
obtenir, si bé en contats cepes, fins cinch rahims grossos.

Lo modo d' emplearlo es molt senzill: se talla en redó 'l cep á ran de terra, fentli un tall de dos
á tres centímetros en direcció del eix; se posa 'l **Protector** per lo forat més xich, y quand la
planta ha rebassat lo diámetro més gros, s' hi uneix l' empelt fet tascó, fent pujar lo **Protector**
fins á dos ó tres milímetros del nivell del porta-empelts, calçantlo després ab terra.

Convé no confondre aquest sistema ab altres qu' han donat dolents resultats.

Al propietari ó agricultor que desconfi, sols se li demana qu' ho probi com ensaig, per quant
son preu sols es de **4, 5 y 6 rals lo cent.**

Ayuntamiento de Madrid

PROTECTOR DE SURO

PERA EMPELTAR
las vinyas.

AB PATENT D' INVENCIÓ.

El *mellor sistema,*
més eficaç
y económic.

J. RABASA

Palma Sant Just, 12.
BARCELONA.

PODA Y CUYDADOS DEL OLIVER.

Si 's vol que fructifiqui es de necessitat imprescindible se 'l podi. Tan probat está, que 'ls antichs teníen aquella máxima ó proverbí que diu: «Lo pagés que llaura l'oliver li demana fruyt, lo que l'adoba li demana ab insistencia y 'l que poda obliga á que 'l dongui.»

Fórmis, donchs, l'arbre coput y rodó, desde 'l principi, més baix que alt; sapiguent que las ramas del any anterior son las que donan fruyt; aixís es que pera mantenirlo renovat es for-sós tallar las que ja 'l donaren, aclarar los brots del any que son los que en lo següent fructificarán, tallant las ramas secas, las malaltissas, tragonas, las de falsa fusta y per últim las que sobressurten al exterior.

No obstant no 's porti pressa en separar ramas grans, sens haver deixat passar lo temps suficient pera que brotin, y acabat aquest, se veuhen las que en realitat han mort y allavors se talla ab coneixement de causa. Si las principals se gelessin ó desgarressin s'atacan per vora de las creus, y si fins la soca s'hagués perdut se talla entre duas terras. En anys de forts gels se separa la part morta, se descubreixen las arrels col-locant en ellas brossa fresca y després cubiertas altra vegada, pera que ab la descomposició aumenti la temperatura, proporcionant adobs y molts gasos.

Cada tres anys se fa una poda, donant comens en lo segon de la plantació, y en los intermedis sols espurgadas; mes quand vell té tendencias en treure arrels molt someras, per las que reb major cantitat d'aliments, y per lo mateix al cavarlo vagis ab cuydado á fi de no perjudicarlas en quant sia possible.

L'oliver, com totas las plantas, pateix maluras comuns, com lo fret, la sequetat, etc., y propias, las que ab frecuencia se presenta la oliva picada per las moscas ó escarabats. Pot aquesta evitarse algun tant treynt tota escaleta de la crosta, pera que 'ls ous depositats per aquells no naixin en la primavera próxima y 's banyará lo tronch ab aygua de sabó ó de cals.

Altra hi ha coneguda per negror, produhida per un insecte

ENSOFRAT DE LA VINYA

40 per 100 d'economía ab los polvos *Mata-oidium*, resultats práctichs y segurs.

SULFAT DE COURE Y ESPECÍFICS pera combatre las malalties dels ceps. — SOFRES GARANTITS.

Magatzém de drogas J. ALESAN, *carrer de Freixuras*, 23.—BARCELONA.

GUANOS Y ADOBS PERA LAS TERRAS

Premiats en 14 Exposicions nacionals y extrangeras.

ADOB ESPECIAL PERA VINYA Y ARBRES

aplicable en los meses de Deseembre, Janer y Febrer.

ADOB ESPECIAL PERA LLÍ, CANEM, RAMI, y demás plantas textils.

Aquets ADOBS, basats en la ley de restitució vegetal, retornan á la terra los elements fertili-sadors necessaris pera lo complert desentrotlló de las plantas, portan la producció á son *máximum* de rendiment y milloran la composició dels terrenos.

Depósit: carrer Freixuras, 23, magatzém de drogas J. ALESAN.—Barcelona.

GUANOS Y ADOBS

PERA LAS TERRAS.

Premiats en 14 Exposicions nacionals y extrangeras

Magatzém de drogas J. ALESAN.
Freixuras, 23, Barcelona.

que l' ataca quand està molt ufà, y mora si l' arbre no té excés de pugó, però en arribant á notarse aquesta malaltia, en la época de la poda se treuran los tronchs del arbre conseguint una millora ó remey més que regular.

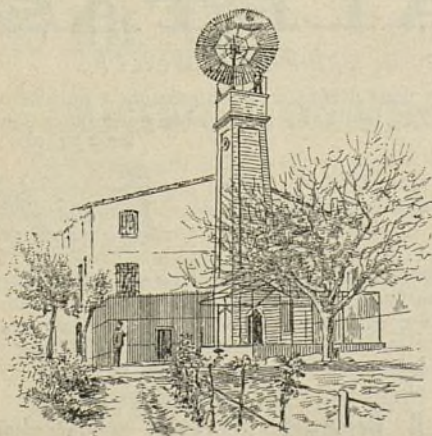
COM PODEN BARREJARSE UNS AB ALTRES LOS ADOBS QUÍMICHS segons lo Dr. Maerker.

Tenim adobs nitrogenats, fosfatats y potássichs. Entre 'ls primers: lo nitrat de sosa. Podém barrejar lo nitrat de sosa ab sals potássicas, ab superfosfats, ab farina de fosfat Thomas, aixó no perjudica. Altres adobs nitrogenats: sulfat amónich, el guano. Aquestos los podéu barrejar ab sals potássicas, ab superfosfats (s' obté superfosfats amónichs); però de cap modo debéu barrejarlos ab farina de fosfat Thomas, perque es alcalina y la cals no s' agermana bé ab l' amoníach: l' expeleix.

En quant als adobs fosfatats, no se deu barrejar el superfosfat ab farina de fosfat Thomas, perque la cals de la farina Thomas transforma en insoluble l' ácid fosfórich soluble del superfosfat. Quand se barreja abduas substancias, s' escalfa la massa formantse ácid fosfórich insoluble y, per lo tant, se pren á las plantas lo que se 'ls debía donar en sa primera edat ab lo superfosfat.

En quant á la farina Thomas y las sals potássicas, aquestas poden ser barrejadas sense que hi haja cap pérdua baix lo punt de vista químic. Però, la cals, l' ácid silícich y 'ls álcalis forman ciment. En la farina de fosfat Thomas hi ha ácid silícich y cals, en las sals alcalinas hi ha 'ls álcalis, barrejantlos, al cab de 8 ó 10 horas, la massa s' endureix y se forma una especie de ciment. La barreja té en realitat exactament la mateixa proporció de components útils, però s' escampa malament, y per aquesta rahó sols deu barrejar-se la farina Thomas ab la kainita quand s' escampa desseguida, es á dir, sols hi ha que barrejar pera las necessitats del día.

MARIANO CAPDEVILA Y PUJOL

MOLINS DE VENT per regar, per serrar y per moldre.
TAMBÉ SE FAN

SENIAS DE ROSARI que ab un petit animal donan un doll d' aygua per poguer regar á tesa.

RODAS PER REGAR, per molins y per fábricas.

TURBINAS PER MOLÍ y electricitat.

ARIETS y tota mena de máquinas per aygua.

ENRICH SOLER.

Ausias March, 140, BARCELONA.

Ayuntamiento de Madrid

CONSULTORI MOSTRARI-AGRICOLA
Á CÁRRECH DEL AGRÓNOMO
D. Francisco Xavier Tobella de Argila
professor d' Agricultura, ex-director de la Granja-Escuela de la Provincia.
FUNDAT EN 1893 É INSTALAT EN LO **Carrer de la Primpesa, 12, entressol. — Barcelona.**

TURTOS
DE
COCO Y LLINOSA
en cocas y en farina
PER ALIMENT
DEL BESTIAR
y tot lo que tinga
relació ab la
AGRICULTURA

Dirigirse al
CONSULTORI-MOSTRARI
AGRICOLA
Primpesa, 12, entressol,
BARCELONA.

D. AGAPITO LAMARCA.

Tenim lo sentiment de participar á nostres lectors la mort de D. Agapito Lamarca, pare polítich de nostre bon amich, D. Pau Font de Rubinat, de Reus

Era 'l Sr. Lamarca un dels propietaris agricultors que honraban la provincia de Lleyda y que estaban á la bretxa en tots los assumptos de capdal interés pera la pagesia, á la que professaba gran carinyo, á pesar de ser arquitecte de carrera, donchs tots sos coneixements los dedicá en vida al cultiu de las terras, adquirint renom lo seu «Vedat de Belmanya», no sols per la molta cassa, sino també per la gran quantitat de cereals que en ell s' hi cullían.

Los defensors del canal de Tamarit (Catalunya y Aragón) trovarán á faltar sa perpétua ausencia.

¡Descansi en pau!

VARIETATS.

L' INFANTILISME PATOLÓGICH DE LAS ABELLAS.

L' infantilisme al home ha sigut objecte de nombrosas investigacions. Está caracterisat, no sols per la debilitat del individu, sino també per no tindre gens ó escás desenvolupament dels atributs sexuals. La causa de tot aixó es patològica; la tuberculossis dels ascendents ha debilitat als fills.

Los zoólechs han estudiat en una especie d' abellas salvatjes, las andrenas, un fet que te relació en lo anterior y que pot servir pera ilustrarlo.

La andrena es una abella ab llengua punxaguda, cos aspre, vol suau. Lo mascle es petit y prim ab relació á la femella y posseheix un cap de grandaria exagerada, com de caricatura.

Ara be: un parásit, lo *stilops*, dona á las andrenas femellas la fesomia del mascle, y al mascle certa semblansa ab la femella.

Lo *stilops* al estat de larva, es un cuch tou que, vivint junt ab la larva de la andrena, se nutreix á dispenses dels líquits y teixits adiposos d' aquésta. Quand l' andrena se converteix en abella, lo seu parásit es una ninfa ab forma de coll d' ampolla, allotjada dins

GRAN ESTABLIMENT D' HORTICULTURA
de JOAN CAMPRUBÍ, en Sant Joan Despí.
Gran col·lecció d' arbres de tota mena de las millors classes trovarán los que 'ns homrin ab sas demandas.— Los criaderos están situats á poca distancia de Barcelona, aprop del baixador de Sant Joan Despí, sobre la via ferrea de Tarragona y llocant a la carretera de Sant Boy del Llobregat.
Pera las demandas, dirigirse á JOAN CAMPRUBÍ, horticultor.
Sant Joan Despí.—Barcelona (Espanya).—Sant Joan Despí.

— Pera cerciorarse de la veritat de nostre anunci, nos será molt agradable una visita de nostres clients als establiments de producció.

JOAN CAMPRUBÍ
HORTICULTOR.
Sant Joan Despí.
Barcelona (Espanya).

BOMBA de ALETAS

de doble efecto, legítima ALLWEILER.

Para trasiego, riego y usos domésticos, construida y perfeccionada por su inventor Mr Gotthard **Allweiler** de Radolfzell (Alemania).

EINGETRAGEN

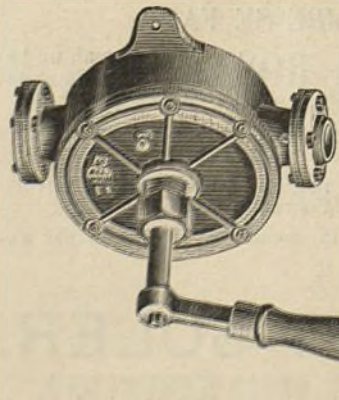
MARCA DE FÁBRICA REGISTRADA.

Las bombas que no llevan esta marca de fábrica son imitaciones de la verdadera y legítima bomba de aletas.

La bomba **Allweiler** legítima se halla de venta en las principales ferreterías y en el depósito que el fabricante tiene establecido para la venta al por mayor en casa su Representante

R. Deloustal. - 311, Córtes, 311.-Barcelona.

del ventre de sa víctima; sols aguayla 'l cap un poch entre dos segments.

Donchs be: la andrena, aixís atacada, no te la mateixa forma. Lo ventre s' escursa y s' infla, los segments son més prims, los pels s' allargan y 's tornan sedosos, envellutats, s' aclareixen, y 'ls que eran de color de pansa 's tornan groguenchs.

Además, á la andrena femella, la tibia se li torna més prima, la pelusa tibial desapareix, la cara pren un color groch com lo color natural del mascle. Pel contrari, á aquest la tibia se li torna més grossa y pert lo color groch de sa cara.

La causa de tot aixó es lo *stilops*, que, allotjat al ventre, s' aprofita de las substancias nutricias que necessitan los orgues genitais pera son complet desarrollo. Los ovaris de una femella de andrena estilopissada se detenen en son desarrollo, y may arriban á tindre ous madurs, sino una andrena estéril; no obre galerías, ni xucla flors, ni te cap dels instints de la maternitat.

(Traduhit y arreglat de *Le Correspondant Medical*, per M. T.)

NOTICIAS, CULLITAS, FIRAS Y MERCATS.

Concurs agrícola y de bestiar.

En lo prop-vinent mes d' Abril se celebrará en París un concurs agrícola y de bestiar, que tindrà verdadera importancia, á judicar per los preparatius que s' están fent.

El lloch elegit per aquesta festa, es la galería de máquinas de la última Exposició Universal.

Además dels productes agrícolas y hortícolas, hi haurá instal·lacions de bestiar de llana, porquí y boví, concedint un lloch molt preferent en lo concurs als millors animals reproductors de totes classes que s' hi presentin.

Los vins, las sidras y ayguardents de la cullita última serán objecte d' un estudi molt detingut.

Per lo Ministeri d' Agricultura se fan activas gestions pera conseguir que tinga 'l major lluhiment la Exposició d' eynas y maquinaria agrícola.

Congrés agrícola internacional.

La Associació d' Agricultors de Madrid ha acordat celebrar en la capital del Regne, y en lo prop-vinent mes de Maig, un Congrés agrícola internacional, quins temas de discussió serán los següents:

1.er Cultiu del cep y vinificació.—Insectes y criptógamas que atacan al cep y medis més ràpits, segurs y econòmichs pera la sua extinció.

VINYAS AMERICANAS Y EUROPEO-AMERICANAS

GRANS VIVERS DEL PANADÉS.

Empelts, arrelats y estacas.

MIR, ROMEU Y C.^a — Sant Sadurní de Noya.

NO MAS FUEGO.- ¡70 años de buen éxito!

LINIMENTO BOYER-MICHEL.

Curación segura de los alcances, aistensiones, esguinces esparavanes, sobre-huesos, alisafes, tumores lamparónicos, reumas, parálisis, debilidades de las piernas, claudicaciones, dilataciones sinoviales, contusiones, hidropeñas, oftalmias y enfermedades de la garganta y del pecho. Asimismo se hace uso del Linimento Boyer-Michel en todos aquellos casos en que se aplica el hierro rojo, sobre el que tiene una ventaja inapreciable, que es no destruir la raíz del pelo, el cual vuelve á salir después de la enfermedad.

DEPÓSITO GENERAL EN FRANCIA,

J. Cormier y H. Péron. Châteauroux (INDRE.)

DEPÓSITO EN BARCELONA,

Alomar y Uriach, Calle de Moncada, n.º 20.

Ayuntamiento de Madrid

MIR, ROMEU
y Compañía.

S. Sadurní de Noya

Envian los catálogos y preus corrents de sos productes á qui 'ls demana.

SOFRE GRIS DE BIABAUX.

Destrucció radical de las matures de la vinya, *Oidium*, *Mildiu*, *Black-Rot*, *Rot*, *Blanc*, *Anthracosis*, etc.—Combat lo negre dels olivers, larongiers, limoners y demés arbres fruytlers; las matures criptogàmicas de las verduras, es- pecialment de la tomatera, y fa fugir dels horts y jardins los pugons, orugas, formigas y demés insectes danysos. — Economia notable, tant per lo seu baix preu com per la menor quantitat que se'n necessita. — Deposits: BARCELONA: Suc-cessor de B. Bofill, carrer de la Príncepsa. — REUS: Joan Vil·la y C.^a; Joseph Gambús. — VALENCIA: Fills de Blas Cuesta; Abascal, Igual y C.^a; Fillol y Garreta. — TORROSA: Enrich Carpa.

MINERAL FRANCÉS premiat en las Exposicions Universals é In- ternacionals d' Avignon, 1890; Lyon, 1894; Burdeos, 1895 y ab medalla d' or en la de Montpeller, 1896.

BIBLIOTECA AGRÍCOLA CATALANA de L' ART DEL PAGÈS.

Consta de 6 volums á 1 pesseta cada un.—*Príncepsa*, 12, *entresol*, *Barcelona*.

2.^{on} Ensenyansa agrícola en sos diferents graus.— Procedi- ments més convenients pera propagarla.

Contribució territorial.

Cridém la atenció dels propietaris que tingan de fer alguna mo- dificació en alta ó baixa de la riquesa imponible de la contribució territorial, que durant tot lo present mes de Febrer los ajuntaments que no sigan capitals de provincia forman los apèndices del ami- llament.

Exposició agrícola é industrial.

L' alcalde de Logroño ha elevat una instancia al ministre de Foment, sollicitant autorisació pera celebrar en lo pròxim mes de Septembre una Exposició agrícola é industrial, ab l' objecte de con- tribuir per aquest medi al foment dels interessos generals d' aque- lla regió.

Escola regional agrícola.

A Zaragoza hi ha 'l pensament de crear una Escola regional d' Agricultura, á qual efecte se reuní la secció provincial de Foment.

Als exportadors de vins.

Un avís que interessa en gran manera á nostre comers d' expor- tació de vins fins, donchs, moltes vegadas hem demostrat la impor- tancia que té pera nosaltres lo mercat *helvètic*, l' ha publicat la *Direcció general d' Aduanas* de la República Suissa. Se refereix als vins de licors y sa part més essencial diu aixís:

« En virtut dels tractats de comers, los vins d' Espanya é Italia richs en alcohol, tals com lo Málaga, Jerez, Malvasía, Moscatell, Marsala y 'l Vernaccia (observis que no menciona 'l Madera) impor- tats en pipas satisfan 3'50 franchs per quintá mètrich ó hectòlitre, mentres no passin de 18 graus, ab la condició de que l' origen de dits vins de més de 15° de forsa se comprobi per un «certificat de la autoritat competent del lloch d' expedició», debentse compendre per lloch d' expendició lo punt primitiu d' ahont procedeixen y per consegüent los «certificats d' origen» deuen dimanar de la autori- tat del lloch de producció.»

Olis rancis.

Un medi racional de corretgir la rancior dels olis consisteix en barrejar 80 parts d' oli ranci ab 5 de magnesia calcinada. Se re- mena la barreja durant 15 minuts, al cap de 5 ó 6 días se cola. L' oli aixís preparat queda clarificat y sense gust ni olor de ranci, però deu usarse desseguida, donchs está més disposat que avans á una nova alteració.

BANCH VITALICI DE CATALUNYA.

COMPANYÍA GENERAL DE SEGURS SOBRE LA VIDA A PRIMAS FIXAS.

Capital de garantía 10.000 000 de pessetas.

Fins al 30 Juny de 1896 la Companyía ha contractat 18.222 pólizas asse- gurant capitals per 103.346.168'75 pessetas.

Fins al mateix día ha pagat per sinistres 4. 681.431'09 pessetas.

Direcció y oficinas generales:

BARCELONA.— *Carrer Ample, núm. 64.*

Mercat de Granollers.

Blat, 17'50 ptas. quartera.—Blatdemoro, 10 id., id.—Sigrons, 24 id., id.—Monjeta ganxet, 29'50 id., id.—Id. rênega, 30 id., id.—Id. grogueta, 20 id., id.—Id. bona, 16 id., id.—Patata vermella, de 16 à 17 rals quintà.—Id. blanca, 12 id., id.

Hi hagué molta demanedis de grana dels llegums que s' acostuma à sembrar en las hortas.

4 Febrer 1897.

Mercat de Reus.

Atmetllas.—La Esperansa gra sol, de 55 à 58'75 ptas. lo quintà de 41'60 kilos.—Llargueta, de 55 à 57 1/2 ptas. id., id.—La comú, de 47 1/2 à 50 id., id.—La molla, de 31 à 32 1/2 lo sach de 50 kilos.

Farinas.—La de 1.ª, à 19 3/4 rals arroba.—Rodona, à 18 id., id.—De 2.ª, à 16 1/2 id., id.—De 3.ª, à 24 ptas. lo sach de 80 kilos.—Terçerilla, à 12 ptas. sach de 7 arrobas.—Farinetas à 20 ptas. id. de 9 id.—Trits, à 23 y 24 rals quartera doble.—Segó, à 18 y 19 rals id., id.—Ordi extranjer, à 31 rals quartera de 70 litres.—Ordi del pays, à 32 y 33 rals id., id., id.—Favons, à 11 1/2 id., id., id.—Moresch, à 10 ptas. id., id.—Garrofas, à 21 rals quintà.

Olis.—Del camp, à 18 y 19 rals quartà.—Urgell, à 17 y 18 id., id.—Arrieria, à 16 1/2 y 17 id., id.—De remolta, à 15 1/2 à 16 duros carga.

Palla.—Del camp, à 12 rals quintà.—D' Urgell, à 10 id., id.

Vins negres.—De nostre camp, de 19 à 23 ptas. carga de 121'60 litres.—Id. del de Tarragona y Valls, de 14 à 19 ptas. id.—Idem del partit de Montblanch, de 16 à 20 1/2 id.—Idem del Priorat, de 24 à 30.

Vins blancs.—Dels partits de Tarragona y Valls, de 20 à 24 pessetas.—De Montblanch, de 16 1/2 à 19.

Mistelas.—La negra continúa cotisantse de 42 à 46 ptas. carga de 121'60 litres y la blanca de 31 à 35.

Esperits.—Se factura lo selecte de 39'40 graus à 116 ptas. los 100 litres.—L'extrafi à 114 ptas. los id., id., y 1 fi à 112 id. los id.

Avellana.—Ab crifolla, de 22 à 22 1/2 ptas. lo sach de 58 kilos.—Gra sol, de 38 1/2 à 39 id. lo quintà de 41'60 kilos.

Mercat de Sant Celoni.

Bestiar.—Badells per carn, de 6'75 à 7 rals carnicera.—Idem magres, de 70 à 200 ptas. un.—Porchs, de 4 à 40 ptas. un.—Ovelles, de 6 à 7 rals carnicera.—Moltons, de 8 à 8'25 id., id.—Xays, de 9 à 10 rals id. Hi havían 2 ó 3 cabras de llet que 's veugueren à 5 y 7 duros una ab dos cabrits.

MÁQUINAS PERA EMPELTAR DE 4 A 5 MIL CEPS DIARIS

PREU: 85 PESSETAS UNA

~~~~~ Carrer de la Primpesa, 11, entressol, Barcelona. ~~~~~ Rafià à 6 rals kilo. ~~~~~

GRAN ESTABLIMENT D' APICULTURA MOVILISTA Ó MODERNA.

E. DE MERCADER-BELLOCH: Córcega, 271, GRACIA. (Barcelona.)

Premiat en varias Exposicions nacionals y extranjerass.

Aquesta antigua casa, acreditada per la bondat de sos productes, ha adquirít novass máquinas que li permeten perfeccionar la fabricació de colmenas (buchss, ruscos ó arneras) y demés utensillis necessaris per lo seu maneig, y en particular la elaboració del panal artificial (bresca) que fabrica ab cera pura d' abellas. S' envian catálechs gratis à qui 'ls demani. La casa s' encarrega de la formació de pressupostos é instalació de colmenars.

El Colmenero Español.

Órgano oficial de la Societat Espanyola d' Apicultura, periódich dedicat exclusivament al cultiu de las abellas.

Director-Propietari: E. DE MERCADER-BELLOCH.

Fa cinch anys que se publica, y surt cada mes per quaderns de 16 páginas ab cuberta.

Preu de suscripció: 5 pessetas al any.

GUÍA DEL APICULTOR BRITÁNICO, per Mr. Th. Wm. Cowan, traduht al espanyol per E. DE MERCADER-BELLOCH. 2 pessetas en rústica y 2'50 encuadernat en mitja pasta. Se ven en la Administració del *Colmenero Español*, Córcega, 271, Gracia, en las principals llibrerías d' Espanya y en lo Consultori-Mostrari Agrícola, carrer de la Primpesa, n.º 12, entressol. — BARCELONA.

CONSTRUCCIONS É INDUSTRIAS RURALES

per D. JOSEPH BAYER

Quedant pochss exemplars d' aquesta tan útil obra per tots los propietaris rurals, diferentes vegadas anunciada en aquesta Revista al preu de 10 pessetas exemplar, y desitjant son autor realisar en breu plasm lo que li quedán, ha resolt fer una rebaixa del 20 per 100 per tots los suscriptors à L' ART DEL PAGÉS que passin à recullir dita obra en lo Consultori-Mostrari Agrícola. Primpesa, 12, entressol, costantlosi solament 8 pessetas los dos tomos.

Grans.—Fasols montmelons, à 22'75 ptas. quartera.—Id. manresans, de 21 à 23 ptas. id.—Fabons, de 12'75 à 13'25 ptas. id.—Fabas, de 12 à 12'50 id.—Blatdemoro primerench, de 11 à 11'50 pessetas id.—Idem del tart, de 9 à 9'50 id., id.

Viram.—Uns preus regulars. Ous, à 0'85 ptas. dotzena.

Cassa.—Cunills, de 6'50 à 7 rals un.—Perdius, de 8 à 8'50 rals una.—Becadas, de 8 à 9 rals una.—P.

3 Febrer 1897.

Tortosa.

Los cultivadors d' aquesta comarca se mostren molt satisfets per l' aspecte que presentan tant los olivers com los garrofers, després de las últimas pluhas, donchs confian que la cullita vinenta será bona y abundant.

Sofre gris de Biabaux.

Aqueix mineral introduhit fa poch á Espanya, pera combatre las maluras de la vinya, hortalissas y arbres fruyters, gracias á sas condicions insecticidas, está destinat á ser de gran utilitat á nostres agricultors. Las probas fetas durant dos anys, en aquesta provincia y las de Zaragoza, Tarragona, Valencia y Logroño, han evidenciat que no son vanas sas bonas condicions, donchs quand menos, produheix lo mateix resultat que 'l millor sofre italiá. Darrerament, en lo certámen del últim istiu celebrat á Montpeller, obtingué la Medalla d' Or, quin triomf, procedint d' una comarca tan vitícola y d' un Jurat tan il·lustrat, li presta una garantia de que nostres agricultors poden usarlo ab absoluta confiansa.

Aquesta Direcció, que ha procurat se verifiquessin probas per propietaris intel·ligents, ha recullit informes laudatoris y en consecuencia, se creu en lo deber de recomanarlo als seus amichs.

Finalment, essent son preu molt més económic que 'l dels altres sofres, es nou motiu pera que siga admés per tots los que tingan neccesitat d' ensofrar sas cullitas.

Certámen de Sevilla.

Ab lo titol de Jochs Florals y Certámen científich, literari y artístich, organissats per l' Ateneo y Societat d' Excursions de Sevilla, d' acord ab l' Excelentíssim Ajuntament de dita capital, hem rebut el programa, entre quins 10 temas n' hi ha un, que es lo 6.º, pera 'l que s' ofereix un premi d' un objecte d' art, regalo del «Circulo de Labradores y Propietarios» de dita ciutat, al que tracti millor de las «Enfermedades del olivo en Andalucía; diagnóstico, profilaxis y curación.»

IMPREMPTA BARCELONESA, carrer de las Tapias, número 4, Barcelona.

ALS SUSCRIPTORS DE L' ART DEL PAGÉS

La Administració d' aqueix periódich recorda als seus abonats que están en descubert, se serveixin saldar comptes y posarse al corrent de la anyada, ja siga directament á la sucursal, carrer del Bou de la Plassa Nova, n.º 13, papereria, ó per medi de sellos de 0'15 cts., remesos en carta al carrer de la Primpessa, n.º 11, Barcelona.

PASTA

PERA

EMPELTAR

A 6 rals pot

No 's passa.
No s' endureix.
No 's licúa.

SE VEN:

Primpessa, 42,
entressol.
BARCELONA.

PETITA CORRESPONDENCIA.

Arenys de Mar. — J. C.	Pagat 1897.	La Bisbal. — A. R.	Pagat 1897.
Arenys de Munt. — S. N.	» 95-96.	La Junquera. — B. R.	» 96-97.
Armentera. — J. Ll.	» 1897.	Lleyda. — J. P.	» 1897.
Barcelona. — F. G.	» »	Port-Bou. — J. Ll.	» »
Barcelona. — M. C.	» 96-97.	Sant Gervasi de Cassolas. — C. V.	» »
Barbará. — J. M.	» 1896.	Sant Mateu de Bages. — J. P.	» 1896.
Collbató. — A. J.	» 96-97.	Sant Pere de Ribas. — J. B.	» 96-97.
Castellvell. — R. M.	» 1896.	Tordera. — J. C.	» »
Grions. — M. V.	» 96-97.	Tarrassa. — J. C.	» »
Granollers. — A. M.	» 1897.	» — J. M.	» »